

APLICATIU

GUIA DOCENT

UAB
Universitat Autònoma
de Barcelona

Guia docent
Titulacions de Grau i de Màster

1. Dades de l'assignatura

Nom de l'assignatura	GRAMÀTICA LLATINA
Codi	100406
Crèdits ECTS	6
Curs i període en el que s'imparteix	Primer
Horari	Dimecres i divendres- 10.00- 11.30
Lloc on s'imparteix	<i>Facultat de Filosofia i Lletres)</i>
Llengües	castellà-català

Professor/a de contacte

Nom professor/a	Cándida Ferrero Hernández
Departament	Ciències de l'Antiguitat i de l'Edat Mitjana
Universitat/Institució	UAB
Despatx	B7/ 139
Telèfon (*)	935811141
e-mail	Candida.ferrero@uab.cat
Horari d'atenció	Dimecres: 13.00- 14.30

2. Equip docent

Nom professor/a	Cándida Ferrero Hernández- Óscar de la Cruz Palma
Departament	Ciències de l'Antiguitat i de l'Edat Mitjana
Horari de tutories	Dimecres: 13.00- 14.30

3.- Prerequisits

Per cursar aquesta assignatura no hi ha prerequisits, s'entén que els estudiants parteixen de diversos nivells de coneixement de la llengua llatina, per tant, es tendirà a l'anivellament del grau de coneixement. Es partirà dels coneixements adquirits pels estudiants durant la seva etapa preuniversitària, intentant consolidar així llurs bases lingüístiques, per ampliar-les a fi que puguin afrontar els estudis subsegüents en el grau d'Estudis Clàssics, especialment en aquelles matèries de llatí.

4.- Contextualització i objectius formatius de l'assignatura

Aquesta assignatura forma part de la Matèria "Llengua Clàssica" del Primer curs del Grau "Estudis Clàssics" i es planteja com una assignatura de Formació bàsica. L'objectiu fonamental de l'assignatura Gramàtica llatina és l'assoliment dels mecanismes bàsics per a la correcta comprensió i traducció de textos llatins mitjançant la fixació progressiva dels continguts fonètics, morfològics i sintàctics. Es tracta, doncs, d'una assignatura de caràcter propedèutic i instrumental, amb una part important de pràctica. Aquesta assignatura té continuïtat amb l'assignatura de Textos llatins I. Els objectius formatius, que pretén, són els següents:

- Consolidació dels coneixements instrumentals bàsics (teòrics i pràctics) de la gramàtica llatina.
- Adquisició d'una base gramatical sòlida per als estudis de textos clàssics, des de la perspectiva de la gramàtica descriptiva i històrica.
- Adquisició de bagatge lèxic.
- Lectura, traducció, comentari i anàlisi morfosintàctic d'autors que ofereixen exemples clars per a la comprensió de les estructures gramaticals del llatí: a partir d'una selecció de textos de diversos autors de la literatura llatina.
- Familiarització amb les principals gramàtiques i diccionaris de la llengua llatina.
- Contacte amb els principals repertoris bibliogràfics, bases de dades i recursos "on line".

5.- Competències i resultats d'aprenentatge de l'assignatura

Competència

B04 Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.

Resultats d'aprenentatge

Explicar oralment i per escrit les característiques d'un text llatí d'època clàssica de dificultat progressiva.

Competència

CE1 Analitzar i aplicar els coneixements gramaticals adquirits a l'anàlisi i comprensió dels textos llatins.

Resultats d'aprenentatge

Aplicar l'anàlisi morfosintàctic a la lectura de textos llatins de dificultat progressiva.

Competència

CE4 Interpretar textos llatins, escrits en prosa i en vers, aplicant el mètode filològic.

Resultats d'aprenentatge

Llegir i traduir correctament textos clàssics llatins de dificultat progressiva.

Competència

CE13 Aplicar tant els coneixements com la capacitat d'anàlisi en la resolució de problemes relatius a la filologia clàssica

Resultats d'aprenentatge

Resoldre exercicis d'aplicació de coneixements gramaticals.

6.- Continguts de l'assignatura

- 1: Nocions de la història de l'Alfabet llatí. Fonologia del llatí.
- 2: Explicació del concepte de paraula flexiva.
- 3: Estructura de l'oració simple: funcionament del nom i del verb en llatí.
- 4: Diferents tipus de noms: les declinacions.
- 5: L'adjectiu. Els numerals.
- 6: El pronom llatí i les seves accepcions.
7. L'ús de les preposicions. Els adverbis.
8. Estructura sistemàtica del verb llatí.
9. Verbs defectius e irregulars.
10. Sintaxi de l'oració complexa: Oracions substantives, Oracions adjectives, Oracions adverbials, en especial els usos de les conjuncions VT i CVM.

Aquests són els temes fonamentals, tot i que la seva seqüència serà gradual a partir dels textos.

7.- Metodologia docent i activitats formatives

Les classes d'aquesta assignatura té dos vessants:

Les classes de dimecres seran de tipus teòric i les de divendres pràctiques, en aquestes s'impartirà l'assignatura en dos desdoblaments, un al qual assistiran els estudiants que tinguin més coneixement de la llengua llatina i un altre al qual s'assignarà els estudiants que no hagin cursat llatí o que en tinguin menys assolides les competències gramaticals. Aquests desdoblaments es faran a partir d'una prova inicial i s'han d'entendre com a nivells flexibles.

En relació a les activitats formatives, anotem les més rellevants:

1. Llegir, analitzar i traduir la selecció de textos proposada.
2. Proporcionar als estudiants mecanismes que els permetin entendre els textos.
3. Fer i corregir els exercicis i els textos elaborats pels i per les estudiants, individualment o en grup.
4. Comentar el contingut lingüístic dels textos.
5. Utilització del Campus Virtual per enviar les pràctiques obligatòries, així com les complementàries de reforç i/o d'ampliació.

L'estudiant ha de dedicar un total de 150 hores a aquesta assignatura (6 ECTS x 25h. crèdit), repartides entre activitat dirigida i supervisada, activitat autònoma i activitat d'avaluació.

TIPUS D'ACTIVITAT	ACTIVITAT	HORES	RESULTATS D'APRENTATGE
-------------------	-----------	-------	------------------------

Dirigides (33%)

Anàlisi gramatical i introducció a la traducció.

40 h.

Aplicar les tècniques que permeten la comprensió ràpida del text llatí, des de les estructures simples a les complexes.
Ser capaç de veure el text com un

		missatge unitari.
Explicació teòrica dels conceptes gramaticals de manera progressiva.	10 h.	Sistematitzar i consolidar la morfosintaxi llatina.
Total	50 h.	

Supervisades (17%)

Supervisió d'exercicis gramaticals i de traducció resolts pels estudiants.	11.00 h.	Ser capaç de reconèixer els errors propis i entendre els mecanismes que els han provocat.
Exercicis de control a l'aula	9.00 h.	
Tutoria	5.00 h.	

**Autònomes
(50%)**

Preparació dels exercicis i de la traducció dels textos proposats.	50.00 h.	Aplicació del coneixement gramatical adquirit. .
Estudi de les estructures gramaticals i sintàctiques.	20.00 h.	
Elaboració del dossier personal a partir dels exercicis i dels textos proposats.	5.00 h.	Reconèixer estructures morfosintàctiques i de fer-ne una classificació adequada.

8.- Avaluació

L'avaluació de l'estudiantat es farà a partir de la recollida de les evidències següents:

1. Resolució d'exercicis. Amb una periodicitat regular, l'estudiant haurà de resoldre per escrit individualment o en grup exercicis breus o de respondre qüestions, en què demostrï la comprensió i aplicació dels continguts explicats a les classes presencials. Aquests exercicis seran corregits a classe i, si escau, en les sessions personals de tutoria. **40 %**
2. Assistència, intervenció i participació a les sessions presencials. **10 %**
3. Exercici final escrit, teòric i pràctic. **50 %**

Nota:

Per aprovar l'assignatura cal acreditar una nota de al menys 5 punts, tot sumant les notes parcials dels 3 ítems. En cas que no s'arribi a aquesta nota, l'estudiantat podrà presentar-se a la reavaluació, la data de la qual ve marcada per la Facultat.

Si la professora té dues o més evidències singulars de l'estudiantat (treballs, controls i/o proves), aquest ja no podrà ser qualificat com a "no presentat".

ACTIVITATS D'AVAUACIÓ

HORES

**RESULTATS
D'APRENTATGE**

Control (1) dels tres primers temes.	16- 10- 2013 1.30 h. Aula	Coneixement de la formació de l'alfabet llatí: trets històrics i la seva equivalència prosòdica. La llengua llatina como llengua flexiva. Trets de la frase llatina.
Control (2) del sistema nominal, adjectival, i numerals i adverbis.	20- 11- 2013 1.30 h Aula	Coneixement teòric i aplicació pràctica a textos.
Control (3) del sistema verbal.	11- 12- 2012 1.30 h Aula	Coneixement teòric i aplicació pràctica a textos.
Control (4) de la frase complexa: trets rellevants	8- 1- 2014 1.30 h Aula	Coneixement teòric i aplicació pràctica a textos.
Examen global sobre el temari	17- 01- 2014 1.30 h Aula	Resolució de qüestions gramaticals que evidencin l'assoliment dels conceptes morfosintàctics treballats, sobre la base d'un text en prosa.

9- Bibliografia i enllaços web

Gramàtiques necessàries:

PANHUIS, D., *Latin Grammar*. Ann Arbor, 2009 (4 ed.)

RUBIO, L. y GONZALEZ ROLAN, T., *Nueva Gramática Latina*. Madrid, 1985.

SEGURA MUNGUÍA, S., *Gramática Latina: Nueva trilogía sobre la lengua latina*, Deusto, 2012.

Resum gramatical bàsic:

ENRÍQUEZ, J. A.- LÓPEZ FONSECA, A., *Resumen de Gramática Latina*. Madrid, 1993.

Sintaxi:

VALENTÍ FIOL, E., *Sintaxi llatina*. Reelaboració a cura de P. L. Alonso. Versió al català de J. Medina. Barcelona, 1979.

VALENTÍ FIOL, E., *Sintaxis latina*, Bosch, Barcelona 1984 (reimpre.).

Manuais avançats:

BELTRÁN, J. A., *Introducción a la morfología latina*. Zaragoza 1999.

LAVENCY, M., *Vsus*. Paris, 1985.

TRAIANA, A. – PERINI, G. B., *Propedeutica al latino universitario*. Bologna, 1982³.

TRAIANA, A., *L' Alfabeto e la pronuncia del latino*. Bologna, 1967.

Enllaços “gramaticals”:

<http://iessapostol.juntaextremadura.net/latin/gramatica/gramatica.html>

[http://www.extremaduraclasica.com/gramatica latina/index.html](http://www.extremaduraclasica.com/gramatica_latina/index.html)

Totes dues de Carlos Cabanillas

<http://www.xtec.es/~sgiralt/labyrinthus/roma/lingua/grammat1.htm>

De Sebastià Giralt.

<http://www.ub.edu/hesperialatina/enlinia.htm>

Espai coordinat per Esperança Borrell.

10.- Programació de l'assignatura

GRUP/S:___

El programa de l'assignatura, explicat en els objectius, els continguts i les activitats, serà desglossat de manera més àmplia a través de l'espai de l'assignatura al Campus Virtual.

ACTIVITATS D'APRENTATGE

DATA/ES	ACTIVITAT	LLOC	MATERIAL	RESULTATS D'APRENTATGE
Tots els dies de classe, excepció feta dels dedicats a l'avaluació.	Resolució d'exercicis i traducció de textos a casa.	Aula	Textos i exercicis del material que proporcionin els professors.	
Sessions de tutoria periòdiques	Correcció personalitzada o aclariments de dubtes sobre els exercicis.	Depatx B7/ 139.	Textos i exercicis del material que proporcioni la professora.	

LLIURAMENTS

DATA/ES	LLIURAMENT	LLOC	MATERIAL	RESULTATS D'APRENTATGE
21- 10- 2013	Correcció del control 1	Campus Virtual	A partir de l'exercici corregit prèviament a classe.	Autoavaluació i reflexió sobre les mancances i errades.
25- 11- 2013	Correcció del control 2	Campus Virtual	A partir de l'exercici corregit prèviament a classe.	Autoavaluació i reflexió sobre les mancances i errades.
16- 12- 2013	Correcció del control 3	Campus Virtual	A partir de l'exercici corregit prèviament a classe.	Autoavaluació i reflexió sobre les mancances i errades.
13- 1- 2014	Correcció del control 4	Campus Virtual	A partir de l'exercici corregit prèviament a classe.	Autoavaluació i reflexió sobre les mancances i errades.